

ZARZĄDZENIE

Dnia 3 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k. odmówić przyjęcia wniosku D. i R. N. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKz [...], utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w O. z dnia 14 października 2019 r., sygn. II K [...], umarzające postępowanie karne przeciwko M. S. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. z powodu braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.).

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 14 października 2019 r., sygn. II K [...], umorzono zainicjowane złożonym przez D. N. subsydiarnym aktem oskarżenia postępowanie karne przeciwko M. S. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. z uwagi na brak faktycznych podstaw oskarżenia (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.), które w następstwie rozpoznania środka odwoławczego wniesionego przez oskarżycielkę posiłkową subsydiarną postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKz [...], zostało utrzymane w mocy, kończąc tym samym prawomocnie postępowanie sądowe.

W dniu 26 lipca 2021 r. do Sadu Najwyższego wpłynął wniosek R. i D. N. o wznowienie powyższego postępowania na niekorzyść M. S.. Jako jego podstawa wskazane zostały nowe fakty i dowody, które miałyby przemawiać za niezasadnością umorzenia postępowania a zmaterializować by się miały po „zobowiązaniu M. S. do przedstawienia organom ścigania wszystkich posiadanych przez niego dowodów potwierdzających wykonanie czynności i protokołów odbioru

potwierdzonych przez D. N. lub R. N., objętych rachunkami nr [...] z dnia 14 lutego 2009 r. oraz rachunkiem bez numeru z dnia 8 października 2009 r.”, co miałoby stanowić dowód wskazujący na działania pozorne, mające wyłącznie na celu wyłudzenie od pokrzywdzonych sum, wskazanych w subsydiarnym akcie oskarżenia. Nowym dowodem miały by być nadto wskazanego świadka, który „wyraził wolę złożenia zeznań”, a stan jego wiedzy stał się pokrzywdzonej wiadomy dopiero po zamknięciu postępowania przygotowawczego. Świadek miałby zeznawać również na okoliczność fasadowości działań M. S. w celu wprowadzenia w błąd pokrzywdzonych. W dalszej treści osobistego wniosku pokrzywdzonych sformułowane zostały twierdzenia ocenne w zakresie zachowania M. S., pozostające w opozycji do tych, które przedstawiły sądy orzekając o umorzeniu postępowania w tej sprawie.

Na wstępie jednak wskazać należy, że inicjatorem wniosku o wznowienie może być strona, a nadto czynności w tym przedmiocie podjęte być mogą także *ex officio* (art. 542 § 1 k.p.k.) co ma kluczowe znaczenie w kontekście tego, że autorami przedmiotowego wniosku są zarówno D. jak i R. N.. O ile warunek ten spełniony został przez D. N., która występowała w postępowaniu w charakterze oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej, o tyle R. N. takiego statusu nie posiadał (*vide* postanowienie Sadu Okręgowego w O. z dnia 1 października 2018 r. w sprawie II K [...], k. 955-956, t. V). Stąd jego wniosek podlegał odmowie przyjęcia z powodu wniesienia go przez nieuprawniony podmiot, o czym mowa w stosowanym odpowiednio w postępowaniu wznowieniowym art. 429 § 1 k.p.k.

Wniosek oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej, w aspekcie uwarunkowań procesowych niniejszej sprawy, implikował natomiast twierdzenie o jego niedopuszczalności z mocy ustawy. Taka konkluzja wynika z brzmienia art. 540 § 1 pkt 2 lit. c k.p.k., który dotyczy sytuacji, gdy po wydaniu orzeczenia ujawniły się nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, który umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Z uwagi na rodzaj orzeczenia jest to odrębna podstawa wznowienia w stosunku do wskazanej pod lit. a tego przepisu (odnoszącej się do wyroków skazujących), choć dotyczy takiej samej okoliczności, tj. niepopołnienia czynu. Podkreślony zwrot zawęża krąg orzeczeń o umorzeniu postępowania tylko

do takich, w których umorzenie wiązało się z ustaleniem popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Jak wynika z katalogu ujemnych przesłanek procesowych wymienionych w art. 17 § 1 k.p.k., ustalenie sprawstwa popełnienia czynu zabronionego wymagane jest w wypadku umorzenia postępowania z powodu znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu (art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k.). Błędne ustalenie w tym zakresie może stanowić podstawę do wznowienia postępowania z powodu *propter nova*. Jednakże w niniejszej sprawie zachodzi sytuacja odmienna, gdyż postępowanie zostało umorzone z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k., co wskazuje, że to orzeczenie z oczywistych względów zostało wyłączone jest spod kontroli wznowieniowej. Byłaby to bowiem kontrola na niekorzyść osoby, wobec której umorzono postępowanie, a ta zgodnie z *ratio legis* unormowania zawartego w art. 540 § 1 pkt 2 lit. c k.p.k. jest niedopuszczalna.

Mając powyższe na uwadze oraz zmaterializowanie się przesłanek wskazanych w 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k. należało zatem odmówić przyjęcia wniosku D. i R. N. o wznowienie postępowania.

a.s.